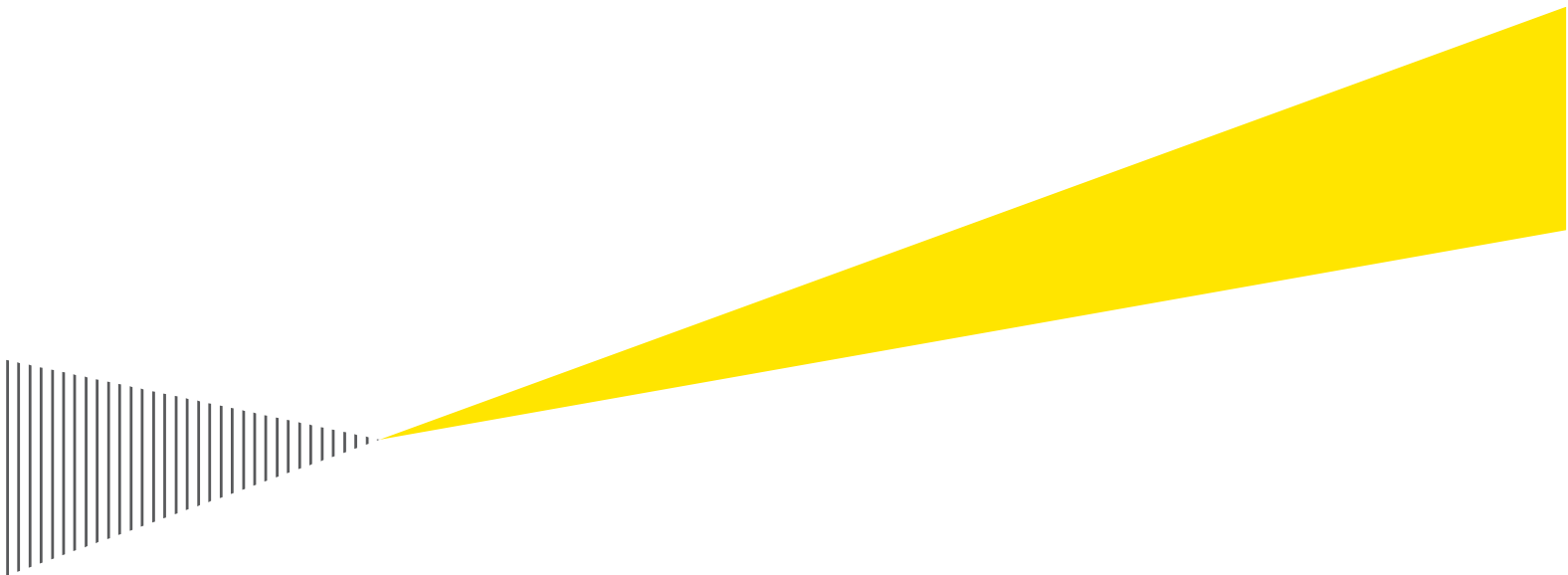

Nacka kommun

Granskning av årsredovisning 2022

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund.....	3
2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning.....	3
2.3. Genomförande	4
3. Granskningsresultat	5
3.1. Förvaltningsberättelse	5
3.2. Räkenskaper	13

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Nacka kommun granskat årsredovisningen för 2022. Uppdraget utgör en obligatorisk del av den årliga granskningen enligt kommunallagen.

Syftet med granskningen är att bedöma om årsredovisningen är upprättad enligt lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed i övrigt, samt om resultaten är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Vår sammanfattande bedömning är:

- ▶ Årsredovisningen följer i allt väsentligt kraven i LKBR och god redovisningssed.
- ▶ Granskningen har inte påvisat några väsentliga avvikelser från god redovisningssed vad gäller årsredovisningens bild av verksamhetens ekonomiska resultat, budgetutfall, finansiering och ekonomiska ställning.
- ▶ Att förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.
- ▶ Att utfallen i årsredovisningen är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett finansiellt perspektiv.
- ▶ Att utfallen i årsredovisningen är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett verksamhetsperspektiv.

Årets resultat om 511 mkr är 49 mkr lägre än budget, och 29 mkr lägre än föregående år. Kommunen klarar det lagstadgade balanskravet.

Viktigare iakttagelser som gjorts under granskningen är:

- ▶ För bedömning av kommunens ekonomiska ställning har kommunfullmäktige beslutat om fyra finansiella resultatindikatorer (resultatöverskott, soliditet, självfinansiering av stadsutvecklingsprojekt över en femårsperiod samt självfinansiering till 50 % av övriga investeringar) och målnivåer för dessa. Tre av dessa mål har uppnåtts. Målet om självfinansiering av stadsutvecklingsprojekt över en femårsperiod har inte uppfyllts.
- ▶ Kommunens KPI-uppräknig av kommunens avsättning för kostnader kopplat till tunnelbanan var högre än vad som framkom i vår kontrollberäkning.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I lag om kommunal redovisning (LKBR) regleras externredovisningen för kommuner och regioner. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Revisionsansvarig för årsredovisningen är kommunstyrelsen enligt kommunallagen.

När det gäller nämndernas redovisning, ska den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer och granskas i Nacka kommun inom ramen för den grundläggande granskningen.

2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning. Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12 kap. 2 §) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet, vilket sker inom ramen för revisionsberättelsen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Är årsredovisningen upprättad enligt gällande regelverk (LKBR och RKR)?
- ▶ Finns väsentliga avsteg från god redovisningssed i kommuner vad gäller årsredovisningens beskrivningar av verksamhetens ekonomiska resultat, budgetutfall, finansiering och ekonomiska ställning?
- ▶ Är förvaltningsberättelsen förenlig med årsredovisningens övriga delar?
- ▶ Efterlever kommunen kommunallagens krav på en ekonomi i balans?
- ▶ Är utfallen helt förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett finansiellt perspektiv?
- ▶ Är utfallen helt förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett verksamhetsperspektiv?

Granskningen innebär en bedömning av om årsredovisningens innehåll motsvarar normgivning och att de redovisade utfallen är förenliga med kommunallagen och kommunens egna styrdokument. Kriterierna bedömningarna hämta från:

- ▶ Kommunallagen (KL)
- ▶ Lagom om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- ▶ Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- ▶ Riktlinjer för god ekonomisk hushållning
- ▶ Fullmäktiges Mål och budget 2022

2.3. Genomförande

Granskningen omfattar:

- ▶ Förvaltningsberättelsen
- ▶ Resultaträkning
- ▶ Balansräkning
- ▶ Kassaflödesanalys
- ▶ Sammanställd redovisning
- ▶ Drift- och investeringsredovisning
- ▶ Noter

Granskningen har utförts enligt god revisionsred för kommuner och regioner.

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Granskningen har påbörjats innan årsredovisningen slutligt fastställts. Iakttagelser som gjorts under granskningen har löpande kommunicerats och helt/delvis beaktats av kommunens redovisningsansvarige.

3. Granskningsresultat

3.1. Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ska i och med införandet av LKBR och RKR R15 Förvaltningsberättelse ha följande underrubriker:

- Översikt över verksamhetens utveckling
- Den kommunala koncernen
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Om inte annat anges i R15 ska under varje huvudrubrik upplysningar lämnas om så väl kommunen som juridisk person och som koncern.

Bedömning: Vi bedömer att förvaltningsberättelsens disposition ligger i linje med LKBR och RKR R15.

3.1.1. Översikt över verksamhetens utveckling

I förvaltningsberättelsens inledande avsnitt redogör kommunen för verksamhetens utveckling i siffror, med jämförelse fyra år bakåt i tiden. I jämförelsen ingår nyckeltal för både kommunen och för kommunkoncernen gällande exempelvis intäkter, kostnader och resultat, självfinansieringsgrad, soliditet och antal anställda.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av verksamhetens utveckling är tillräcklig.

3.1.2. Den kommunala koncernen

Kommunfullmäktige i Nacka kommun har valt att driva områdena energi, vatten och avfall, marknadsföring av Centrala Nacka samt strategisk fastigheten Boo 1:207 i aktiebolagsform. Nacka kommun äger Nacka Stadshus AB, som har till uppgift att äga och förvalta aktierna i bolagen och är moderbolag i stadshuskoncernen. Nacka vatten och avfall AB, Nacka Energi AB, Centrala Nacka marknadsbolag AB, Boo 1:207 AB samt Nacka Skarpnäs Exploatering AB är dotterbolag. Nacka Energi AB är i sin tur moderbolag till Nacka Energi försäljning AB.

- ▶ Nacka Energi AB bedriver elnätverksamhet till cirka 28 700 anslutna kunder inom sitt koncessionsområde, vilket geografiskt omfattar Nacka kommun exklusive Boo kommundel.
- ▶ Nacka Energi försäljning AB erbjuder administrativa tjänster för elhandelsbolag, samförläggning för andra ledningsägare, nyanläggning och förnyelse av vägbelysning för Nacka kommun, verifiering av mätplatser samt energitjänster i form av laddinfrastruktur.
- ▶ Nacka vatten och avfall AB ansvarar för kollektiva bastjänster som rent vatten, omhändertagande av spillvatten och dagvatten samt av avfall. Tjänsterna levereras till abonnenter inom VA-kollektivet enligt vattentjänstlagen och till abonnenter inom avfallskollektivet enligt miljöbalken.
- ▶ Centrala Nacka marknadsbolag AB syftar till att utveckla kännedom om Centrala Nacka och att koordinera marknadsföringsinsatser för att bidra till större attraktivitet.
- ▶ Boo 1:207 AB ska äga, förvalta, utveckla och försälja för kommunen strategiska fastigheter och säkerställa dess utnyttjande ur ett stadsutvecklingsperspektiv. Bolaget äger idag fastigheten Boo 1:207 AB.
- ▶ Nacka Skarpnäs Exploatering AB förvärvades under 2022 i syfte att komma över fastigheterna Skarpnäs 2:4, 2:6-2-2:13 och Björknäs 1:59 i Nacka. Fastigheterna har därefter sålts till kommunen för att möjliggöra bildande av ett naturreservat. Bolaget bedriver ingen verksamhet och ska avvecklas under 2023.

Nacka kommun är en av tio delägare i Södertörns brandförsvarsförbund och har motsvarande inflytande. Ägandet uppgår till drygt 11,6 procent. I kommunens balansräkning återfinns ansvarsförbindelser för brandmän. Nacka kommun är även delägare i Käppalaförbundet, vilket uppgår till 6,1 procent. Kommunens garantiförpliktelser för förbundets lån uppgår till 125,0 miljoner kronor.

Resultatet i kommunkoncernen uppgick till 539,7 mnkr kronor. Nacka Stadshus AB och dotterbolagens samlade resultat efter finansiella poster uppgick till 51,1 mnkr¹ (20,5 mnkr 2021). Det högre resultatet är främst kopplat till Nacka Energi AB.

¹ Resultatet i de sammanställda räkenskaperna för kommunkoncernen uppgår till 58,2 mnkr för stadshuskoncernen. Resultat för stadshuskoncernen ändrades i ett sent skede till 51,1 mnkr, se vidare beskrivning av detta i avsnitt 3.2.4.

En stor del av verksamheterna i kommunen drivs av privata anordnare. Kommunens köp av verksamhet uppgår till cirka 3 miljarder kronor 2022. Nedan listas exempel på tjänster och andel som utgjort köpt verksamhet.

- ▶ Inom utbildningsverksamheten är andelen köpt verksamhet av privata anordnare på 40,0 procent av kostnaderna för verksamheten. Öppen förskola, skolskjuts samt omsorg på kvällar, nätter och helger sker genom upphandling medan resterande verksamhet finansieras via checksystemet. Inom förskola låg andelen på 54,0 procent, grundskola 31,0 procent och 47,0 procent för gymnasieskolan.
- ▶ Inom vuxenutbildning utgjordes 10,0 procent av kostnaderna av köpt verksamhet och inom arbetsmarknadsinsatser utgjordes 41,0 procent av kostnaderna av köpt verksamhet.
- ▶ Inom individ och familjeomsorgen utgjordes 77,0 procent av kostnaderna för utförda insatser av ersättning till privata anordnare för upphandlad verksamhet eller för checkar inom kundvalen.
- ▶ Inom äldreomsorgen utgjordes 63,9 procent av kostnaderna för utförda insatser inom särskilt boende av ersättning till privata anordnare för upphandlad verksamhet eller för checkar inom kundvalen. För hemtjänst utförs 100 procent av privata anordnare. Under 2022 har dagverksamhet fått sin första privata utförare som stått för 8,5 procent av kostnaderna.
- ▶ Verksamheterna bibliotek, Museet Hamn, simhallsdriften, fritidsgårdar och kollo är upphandlade och drivs av privata utförare.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av den kommunala koncernen är tydlig. Beskrivningen innehåller en översiktlig beskrivning av de enheter som ingår i den kommunala koncernen samt de verksamheter som köps av privata utförare.

3.1.3. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana förhållanden som inte redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen men som är viktiga för bedömningen av den kommunala koncernens och kommunens resultat eller ekonomiska ställning.

Övrigt krav på innehåll i detta avsnitt är:

- Analys av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer samt vidtagna åtgärder. Upplysningar ska särskilt lämnas för finansiella risker och hur de hanterats.
- Upplysningar om de totala pensionsförpliktelserna för kommunkoncernen och kommunen samt en uppföljning av fullmäktiges riktlinjer för förvaltningen av pensionsmedel enligt normerat schema.
- Ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet kan också redovisas i avsnittet

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen i avsnittet är tillräcklig. Vi noterar dock att social och miljömässig hållbarhet inte redovisas i avsnittet. Kommunens hållbarhetsarbete redovisas under rubriken *Nacka kommuns hållbarhetsarbete och miljömål*.

3.1.4. Händelser av väsentlig betydelse

I avsnittet redogörs för yttre faktorer såsom världsekonomin, inflationen, ränteläge och kriget i Ukraina.

I takt med att restriktioner från pandemin upphörde under våren följdes det av fokus på energifrågan. Natur- och trafiknämnden och fastighetsenheten är några av de verksamheter som påverkats av ökade elpriser. Trycket på kommunens energi- och klimatrådgivning ökade under året i spåren av de ökade energipriserna.

Massflyktsdirektivet som aktiverats för flyktingar från Ukraina ger rätt till förskola och skola. Under året har cirka 160 familjer med barn och elever från Ukraina sökt förskola, grundskola och gymnasieskola i Nacka kommun. Arbets- och företagsnämnden har under året arbetat med mottagandet av cirka 500 flyktingar.

Medarbetare inom skolan och omsorgen belönades med upp till 10 000 kronor i form av en covidbonus under 2022. Bonusen gick både till kommunalt anställda och anställda hos privata anordnare. Totalt utbetalades 65,6 miljoner kronor.

Under 2022 förvärvade Nacka Stadshus AB bolaget Nacka Skarpnäs Exploaterings AB för att få åtkomst till fastigheterna Skarpnäs 2:4, 2:6-2:13, 2:19 och Björknäs 1:59 i Nacka. Fastigheterna har därefter sålts till kommunen för att möjliggöra bildande av ett naturreservat. Bolaget bedriver ingen verksamhet utan ska avvecklas under 2023.

Under året har ett antal detaljplaner vunnit laga kraft och vissa större investeringar har färdigställts.

Bedömning: Vi bedömer att redovisningen av händelser av väsentlig händelse är tillräckliga.

3.1.5. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Nacka kommun styrs efter visionen "öppenhet och mångfald" och den grundläggande värderingen "förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar". I årsredovisningen beskrivs den kommunala strukturen.

Kommunen har fyra styrprinciper vilka utgör grunden för styrningen av produktion av tjänster och service. Principerna är:

- *Skilja på finansiering och produktion.* Kommunfullmäktige och nämnder har ansvar för finansieringen av verksamheterna. Produktionen kan vara privat eller kommunal regi.
- *Konkurrensneutralitet* vilket innebär att kommunala och privata anordnare ska ha samma villkor.
- *Konkurrens genom kundval eller upphandling.*
- *Delegerat ansvar och befogenheter* där ansvaret ska ligga på lägsta effektiva nivå.

Kommunfullmäktige har beslutat om fyra övergripande mål samt om fokusområden och målsatta resultatindikatorer för respektive nämnd. De senare utgör grunden för bedömningen om kommunen lever upp till de övergripande målen eller inte.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för god intern kontroll i kommunen. Nämnderna och bolagen ansvarar för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden. Syftet med intern kontroll är att följa upp att verksamheten lever upp till målen kvalitativt och är kostnadseffektiv. Internkontrollen är ett viktigt verktyg i att understödja kommunstyrelsens uppsikt över nämnder och bolagsstyrelser.

För att säkerställa återrapporteringen och uppföljningen till kommunfullmäktige har kommunstyrelsen och övriga nämnder som krav att i samband med tertialbokslut och årsbokslut göra en lägesrapportering av den interna kontrollen. Kommunstyrelsen och övriga nämnder har följt upp sina internkontrollplaner för 2022 och återrapporterat i kommunens uppföljnings- och planeringsverktyg Stratsys. I samband med årsbokslut sker återrapporteringen av resultatet som ett separat ärende. Årets internkontrollplaner är framtagna utifrån genomförda riskanalyser. Kontroller har genomförts inom områden som upphandling, utbetalningar, kundvalssystem och upphandlad verksamhet, incidenthantering, projektstyrning och uppföljning, underhåll av anläggningar, informationssäkerhet, personuppgiftshantering, kompetensförsörjning, interna regelverk och policys samt nämnd- och verksamhetsspecifika risker.

Sammanfattningsvis har 17 incidenter rapporterats under året. Samtliga uppges ha analyserats av respektive verksamhet och att erforderliga åtgärder har vidtagits. Inga väsentliga avvikelser uppges ha rapporterats.

Bedömning: Vi bedömer att redovisningen av styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten är ändamålsenlig. Kommunen redovisar för ansvarsstrukturen både i text och grafiskt. Kommunen redogör även övergripande för uppföljning samt intern kontroll.

Vi noterar att kommunens uppsiktsplikt beskrivs men inte vad som framkommit genom denna. Det saknas en beskrivning av den förstärkta uppsiktsplikten av de kommunala bolagen och även här vad som framkommit genom uppsikten. Uppsiktsplikten innefattar även eventuell avtalssamverkan, kommunalförbund, stiftelser och föreningar. Av årsredovisningen framgår inte vilka kommunstyrelsen har ansvar för och vad som i dessa fall framkommit.

3.1.6. God ekonomisk hushållning

I Nacka kommun definieras god ekonomisk hushållning enligt nedan:

- Graden av uppfyllnad av de övergripande målen är god.
- Kommunens resultatöverskott och soliditet ska ligga på en långsiktigt hållbar nivå.
- Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både inom ramen för stadsutveckling och för övriga investeringar.

Utifrån uppfyllelsegraden av de övergripande målen och de finansiella resultatindikatorerna bedöms Nacka kommun och dess bolag sammantaget ha en god ekonomisk hushållning. Kommunstyrelsen anser att tre av de fyra resultatindikatorerna är uppfyllda 2022. Nedan redogörs för kommunens finansiella resultatindikatorer.

- *Resultatöverskottet på en långsiktigt hållbar nivå.* Målet för 2022 är ett resultatöverskott motsvarande minst 2,0 procent i den ordinarie verksamheten. Årets resultatöverskott exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 5,8 procent. Resultatandelen är årets resultat i förhållande till skatteintäkter och utjämning.
- *Kommunens soliditet ska vara på en långsiktigt hållbar nivå.* Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som finansieras av eget kapital. Indikatorns utveckling har en stark koppling till resultatandelen och självfinansieringsgraden av investeringar. Målet för 2022 är att soliditeten ska överstiga 50,0 procent. Soliditeten i kommunen uppgår till 51,7 procent. Motsvarande siffra var 50,2 året innan. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelser, uppgick till 40,1 procent. Motsvarande siffra för 2021 var 37,4 procent.
- *Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar*, både inom ramen för stadsutveckling och övriga investeringar. Målen för självfinansieringsgraden har delats in i två områden:
  1. *Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod.* Det ekonomiska resultatet i den samlade projektportföljen för stadsutvecklingsekonomin ska vara i balans för femårsperioden 2021–2025. I resultatet räknas reavinster med från exempelvis försäljning av mark. Nuvarande prognos visar en stadsutvecklingsekonomi i obalans för perioden 2016–2030. Målet uppnås inte.
  2. *Kommunens övriga investeringar (dvs. exklusive stadsutvecklingsverksamheten) ska vara självfinansierade till hälften.* Övriga investeringar finansierades under 2022 till 100 procent av med egna medel vilket innebär att målnivån om 50 procent nåddes.

Uppfyllandet av de övergripande målen kommenteras inledningsvis i avsnittet ”Kommunens måluppfyllelse”. De fyra övergripande målen bedöms utifrån en måluppfyllelsegrad. Bedömningen bygger på resultaten från respektive nämnd, och kommunens samlade bedömning är att graden av måluppfyllnad är god eller mycket god. Resultatindikatorerna utvärderas i en tregradig skala (grönt, gult och rött) och måluppfyllelsegraden bygger på de indikatorer som getts en utvärdering utifrån den tregradiga skalan. I vissa fall har även fokusområdet utvärderats i enlighet med den tregradiga skalan. Den samlade måluppfyllelsen för respektive övergripande mål är:

- Maximalt värde för skattepengarna (Måluppfyllelsegrad på 74,1 procent) (37 indikatorer varav 27 utvärderade indikatorer – 3 röda, 8 gula, 16 gröna)
- Bästa utveckling för alla (Måluppfyllelsegrad på 66,1 procent) (72 indikatorer varav 56 utvärderade indikatorer – 6 röda, 26 gula och 24 gröna)
- Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka (Måluppfyllelsegrad på 58,3 procent) (44 indikatorer varav 36 utvärderade indikatorer – 8 röda, 14 gula och 14 gröna)
- Stark och balanserad tillväxt (Måluppfyllelsegrad på 70,3 procent) (43 indikatorer varav 27 utvärderade indikatorer – 4 röda, 8 gula, 15 gröna)

I listan ovan anges antal indikatorer utifrån bilagan. Vi noterar en differens avseende Attraktiva livsmiljöer i Nacka och Stark och balanserad tillväxt.

Alla mål förutom Attraktiva livsmiljöer i Nacka noteras ha en högre måluppfyllelsegrad 2022 än 2021.

Utvärderingen av resultatindikatorerna och fokusområdena är inte stringent redovisad i bilaga 1. Det är svårt att se en koppling mellan utvärderingen av fokusområden respektive tillhörande resultatindikatorer. Vidare är några fokusområden bedömda och andra inte. Detta påverkar dock inte bedömningen av måluppfyllelsen. Vi noterar även att det för läsaren inte presenteras tydliga gränser i den tregradiga bedömningsskalan.

Sammantaget bedömer kommunen att de tillsammans med bolagen har en god ekonomisk hushållning. Bidragande för det positiva resultatet 2022 har varit ökade skatteintäkter och statsbidrag samt att samtliga nämnder utom två håller budget eller går med överskott.

Bedömning: Vi bedömer att utvärderingen av god ekonomisk hushållning utifrån kommunfullmäktiges riktlinjer är ändamålsenlig. Vi bedömer dock att redovisningen av fokusområden samt resultatindikatorer till viss del är svår att följa och icke stringent redovisad.

3.1.7. Balanskravet

Balanskravet innebär att kommunens budget och årliga utfall ska vara positiva och att underskott ska återställas kommande år, såvida kommunfullmäktige inte beslutar om annat och hänvisar till "synnerliga skäl". Beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens bestämmelser, ska i förvaltningsberättelsen följa ett föreskrivet schema. Balanskravsresultatet uppgår för 2022 till 477,3 miljoner kr.

Bedömning: Vi bedömer att kommunens redovisning och beräkning av balanskravet är utförda enligt lagens krav.

3.1.8. Väsentliga personalförhållanden

I årsredovisningen beskrivs och kommenteras sjukfrånvaron bland kommunens medarbetare. Den totala sjukfrånvaron för 2022 uppgick till 6,82 procent vilket uppges vara 0,3 procentenheter högre jämfört med 2021 (6,5 procent). Den ökade sjukfrånvaron härleds främst till en ökning i början av året. I januari 2022 uppgick sjukfrånvaron till 10,3 procent. Sjukfrånvaron har ökat i samtliga åldersintervall med högst ökning för medarbetare som är femtio år och äldre. Kvinnor har högre sjukfrånvaro än män.

Den totala lönekostnaden inklusive personalomkostnadspålägg (PO-pålägg) uppgick till 2,7 miljarder 2022, vilket är samma summa som 2021. (2,6 miljarder 2020. 2,5 miljarder 2019. 2,4 miljarder 2018).

Den totala personalomsättningen, inklusive pensionsavgångar uppgick till 13,5 procent vilket är en ökning med 2,1 procentenheter sedan året innan. (2021: 11,4 procent. 2020: 10,3 procent. 2019: 12,6 procent. 2018: 12,8 procent). Under året gick 78 personer i pension (2021: 67 personer). Personalomsättningen exklusive pensionsavgångar uppgår till 11,5 procent (2021: 9,7 procent).

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av väsentliga personalförhållanden är ändamålsenlig.

3.1.9. Förväntad utveckling

I årsredovisningen beskrivs kommunens och koncernens framtida utveckling i positiva ordalag även om vissa utmaningar väntar framgent. Stadsutvecklingen i ett aktivt genomförandeskede och omfattningen kommer likt tidigare år att öka ytterligare under 2023. Näringslivet beskrivs även det utvecklas. Nacka beskrivs som en attraktiv kommun att bo samt verka i. I takt med den pågående stadsutvecklingen i Nacka och att tunnelbanans byggs ut förväntas efterfrågan och marknadsförutsättningarna att stärkas ytterligare. De stora svängningarna i omvärldsekonomin har också fått konsekvenser för bostadsmarknaden. Bostadspriserna som stigit relativt snabbt under en lång tid har under 2022 sjunkit. Nedgången har varit bred och index för både bostadsrätter och småhus har fallit i hela landet. Samtidigt ligger bostadsbyggandet på historiskt höga nivåer som tillsammans med högre styrräntor talar för en långsam återhämtning av bostadspriserna.

Kommunens långsiktiga utmaningar förväntas vara:

- Sverige bedöms gå in i en lågkonjunktur.
- Antalet äldre och yngre förväntas öka snabbare än antalet yrkesverksamma personer, vilket leder till ökade behov av välfärdstjänster och ett ökat behov av att rekrytera utbildad personal inom skola, vård- och äldreomsorg samt inom kommunens bolag.
- Demografiska utmaningar tillsammans med ökad takt i bostadsbyggande.
- Kunna erbjuda lika bra eller bättre service, samtidigt som utgifterna ska minska.
- Digitaliseringstakten behöver öka ytterligare, inte bara i sättet att bedriva kommunal verksamhet, utan också när det ska skapas förutsättningar för nackabor, organisationer och företag att etablera sig och verka i Nacka.
- Stora fastighetsprojekt inom välfärdsfastigheter finns framgent.
- Nacka Vatten och Avfall AB och Nacka Energi AB står inför stora utmaningar. VA-branschen står inför en åldrande anläggning i kombination med växande storstadsregioner. För att klara dessa utmaningar behöver VA-verksamheten bygga ut anläggningen i den takt som efterfrågas. De närmaste tre åren planerar Nacka Vatten och Avfall AB investeringar i VA för cirka en miljard kronor. Vidare är bygg- och rivningsavfall från hushåll ett kommunalt ansvar från och med 2023.
- Nacka Energi AB räknar med att investeringsbehovet kommer att behöva öka från cirka 10,0 miljoner kronor årligen till närmare 40,0 miljoner kronor årligen under 20-talet.
- En avgörande utmaning för kommunen blir hur mycket av investeringarna som ska finansieras via skatteintäkter respektive finansieras via lån. Kommunen har under en längre tid haft en låg låneskuld, trots omfattande investeringar.
- Klimatförändringar.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av kommunens förväntade utveckling är väl utformad. Kommunen beskriver framtida risker och utmaningar och hur dessa övergripande förväntas påverka kommunens verksamheter.

3.2. Räkenskaper

3.2.1. Årets resultatutfall

Årets resultat i Nacka kommun uppgår till 511 miljoner kr (540 miljoner kr för 2021), och har således minskat med 29 miljoner kr sedan 2021. Minskningen förklaras av flera olika faktorer, se avsnitt 3.2.2 "Resultaträkning" för närmare beskrivning.

3.2.2. Resultaträkning och balansräkning

Resultaträkning

Verksamhetens intäkter 2022 uppgår till 1 754 miljoner kr (2 078 miljoner kr 2021), och har därmed minskat med 323 miljoner kr jämfört föregående år. Detta förklaras främst av nettoeffekten av två större faktorer. Under 2021 hade kommunens stora exploateringsintäkter, i form av gåvor från övertagande av allmänna anläggningar från privata exploatörer. Dessa intäkter uppgick under 2021 till 610 miljoner kr. Kommunen har ej haft motsvarande intäkter på samma nivå under 2022 (utfall 2022 uppgår till 54 miljoner kr). Kommunens intäkter från försäljning av mark, byggnader och exploateringsmark under 2022 uppgår till 241 miljoner kr, vilket är en ökning om 171 miljoner kr jämfört utfallet 2021, som uppgick till 70 miljoner kr.

Verksamhetens kostnader 2022 uppgår till 7 271 miljoner kr (6 920 miljoner kr), vilket är en ökning om 352 miljoner kr. Ökningen är främst hänförlig till ökade kostnader för inköp av huvudverksamhet från externa anordnare, vilket under 2022 uppgår till 3 029 miljoner kr. Detta är en ökning med 229 miljoner kr jämfört 2021. Kommunen har under året även betalat ut en Covidbonus till dels kommunens anställda inom vård omsorg och skola (totalt 36 miljoner kr), samt till anställda hos privata utförare som bedriver verksamhet i kommunen inom vård, omsorg och skola (totalt 29 miljoner kr).

Gällande Covidbonusen lyfte revisorerna i Nacka kommun i Revisionskrivelsen "Frågor som rör utbetalning och redovisning av "covidbonus"", daterad 2022-03-18, att risker noterats, efter avstämning med SKR:s förbundsjurist, gällande dylika utbetalningar till privata utförare. Vi har efterfrågat huruvida kommunen genomfört ytterligare analys av de juridiska aspekter som lyftes i Revisionskrivelsen. Någon sådan har inte genomförts.

Skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning 2022 uppgår till 6 370 miljoner kr (6 057 miljoner kr). Ökningen är främst hänförlig till det ökade skatteunderlaget i Sverige.

Kommunens finansiella kostnader och intäkter uppgår netto under 2022 till -55 miljoner kr (+5 miljoner kr under 2021), vilket är en minskning om 60 miljoner kr. Minskningen är hänförlig till ökade kostnader för KPI-uppräknig av avsättningen till tunnelbanan, till följd av den ökade inflationen under 2022. KPI-uppräknig som belastar resultatet 2022 uppgår till 89 miljoner kr, vilket är en ökning om ca 63 miljoner kr jämfört 2021 (26 miljoner kr).

Under 2021 redovisades extraordinära kostnader om 417 miljoner kr, vilket avsåg avsättning för ytterligare kostnader för tunnelbanan i Nacka. För 2022 redovisas inga extraordinära kostnader.

lakttagelser:

Vid kontrollberäkning av kommunens avsättning för tunnelbanan efter KPI-uppräknig per bokslutsdagen har vi noterat att vår beräkning skiljer sig från kommunens. Vår beräkning innebar en lägra kostnad än kommunens. I avtalet med Region Stockholm är det inte angivet vilket KPI-värde som ska användas för uppräknigen. Tidigare har värde per december använts, men i den fakturering som skett från Region Stockholm har årsmedelvärde tillämpats. För 2022 skiljer sig dessa värden åt markant, på grund av den relativt kraftiga indexökningen. Vi har i årets kontrollberäkning använt samma KPI-värde som kommunen (och som Region Stockholm enligt ovan använt vid fakturering), dvs. årsmedeltalet för 2022, vilket har resulterat av en beräknad utgående avsättning om 1 129 miljoner kr. Kommunens motsvarande beräkning har resulterat i ett utgående värde om 1 167 miljoner kr, dvs. en skillnad om 38 miljoner kr (resultatpåverkande).

Då det av instruktionerna från Region Stockholm inte tydligt framgår hur och med vilket KPI-värde indexuppräknigen ska ske, klassificerar vi detta som ett bedömt fel och inte som ett konstaterat fel. Vi betraktar inte felet som väsentligt för kommunens räkenskaper.

Rekommendation:

Vi rekommenderar kommunen att under 2023 erhålla ett skriftligt förtydligande från Region Stockholm gällande hur Regionen räknar upp motsvarande fordran på kommunen avseende tunnelbanan, för att säkerställa att kommunen och regionen gör samma avtalstolkning.

Vi rekommenderar även kommunen att fortsätta den utredning som nu har påbörjats för att identifiera om det bedömda felet är reellt och om det, helt eller delvis, härrör sig till 2022 eller till tidigare års KPI-uppräknig av avsättningen, för att under 2023 kunna korrigera avsättningen till ett korrekt belopp.

Vår bedömning

Efter genomförda granskningsåtgärder kopplade till både intäkter och kostnader är det vår bedömning att kommunens resultaträkning inte omfattar några väsentliga avsteg från god redovisningssed i kommuner eller fel i väsentlig omfattning.

Balansräkning

Balansräkningen har granskats utifrån följsamhet till Lagen om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt i enlighet med god redovisningssed för kommunal verksamhet. Vidare har respektive balanspost avstämts mot bokslutsdokumentation och underbilagor. Genom stickprovskontroller och avstämning mot sidoordnade system har kontroll genomförts att poster värderats och periodiserats på ett korrekt sätt.

lakttagelser:

Vi har noterat en faktura från KPA Pension (uppgående till 8,5 miljoner kr) som inkom till kommunen under 2023 och avser kostnader för 2023, som återfinns i kommunens leverantörsskulder per 2022-12-31. Detta är till följd av kommunens rutin att inte stänga leverantörsreskontran förrän ett par dagar in på året efter balansdagen, då merparten av fakturor som inkommer under denna period i normalfallet avser kostnader för 2022. Fakturan belastar dock inte resultatet för kommunen avseende räkenskapsåret 2022, utan har redovisats som en förutbetalad kostnad, och återfinns därmed även bland kommunens tillgångar. Då detta fel ej påverkar resultatet ser vi endast detta som ett klassificeringsfel, som får följden att kommunens tillgångar respektive skulder är 8,5 miljoner kr för höga per 2022-12-31. Detta är inte ett fel av väsentlig karaktär för kommunens räkenskaper.

Vi har även noterat ett bedömt fel om 38 miljoner kr avseende kommunens avsättning för tunnelbanan, se närmre beskrivning av detta fel under lakttagelser för resultaträkningen.

Vår bedömning

Efter genomförda granskningsåtgärder kopplade till både tillgångar och skulder är det vår bedömning att kommunens balansräkning inte omfattar några väsentliga avsteg från god redovisningssed i kommuner, eller fel i väsentlig omfattning.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Vi har granskat att kassaflödesanalysens innehåll i allt väsentligt överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen. Granskningen har inte föranlett några noteringar.

3.2.4. Sammanställda räkenskaper

Nacka kommun upprättar en sammanställd redovisning (koncernredovisning) för företag där kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande. I koncernredovisningen ingår således hel- eller delägda företag där ägarandelen uppgår till minst 20 procent av röster och kapital.

Den sammanställda redovisningen omfattar resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys och noter. Vi har granskat gjorda koncernelimineringar stickprovvis samt analyserat förändringen mellan ingående och utgående eget kapital.

Då kommunens innehav av aktier och andelar i dotterbolag finns i moderbolaget Nacka Stadshus AB är det således dess koncernredovisning som konsolideras med kommunen. Vid konsolidering mellan bolagskoncernen och dess bolag har anpassningar gjorts till LKBR samt RKR's rekommendationer.

lakttagelser:

Förvärven av dotterbolagen Boo 1:207 (2021) och Nacka Skarpnäs Exploaterings AB (2022) har inte redovisats korrekt i Nacka Stadshus AB-koncernen. Då detta fel uppdagades i ett sent skede i boksluts- och revisionsprocessen har korrigerings inte skett i de sammanställda räkenskaperna. Effekten av detta är inte ett fel av väsentlig karaktär för kommunens sammanställda räkenskaper.

Rekommendation:

Vi rekommenderar att korrigerings sker i de sammanställda räkenskaperna 2023. Vi rekommenderar vidare kommunen att överväga att införskaffa ett koncernredovisningssystem för bättre stöd i konsolideringsprocessen, både vad gäller Nacka Stadshus AB-koncernen och de sammanställda räkenskaperna, och för att minska den manuella handpåläggningen.

Vår bedömning

Vi bedömer att de sammanställda räkenskaperna i allt väsentligt är upprättade i enlighet med LKBR och RKR R16.

3.2.5. Noter

Vi har granskat de notupplysningar som lämnas med fokus på att fullständiga upplysningar lämnas, att notupplysningarna hänger samman med ovanstående räkningar och att dessa korrekt avspeglar de underliggande räkenskaperna.

Vår bedömning

Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentlig lämnar tillräckliga tilläggsupplysningar i noter.

3.2.6. Drift- och investeringsredovisning

Kommunens driftredovisning visar att kommunstyrelsen samt dess nämnders resultat är något lägre än budgeterat (511 miljoner kr jämfört med budget om 560 miljoner kr, underskott om 49 miljoner kr), främst kopplat till den övergripande verksamheten om ca 239 miljoner kr lägre än budgeterat, samt tunnelbanan, vilken har ett resultat som är 72 miljoner kr lägre än budgeterat. Detta tas till största delen ut av överskott gentemot budget för framförallt skatter (136 miljoner kr överskott mot budget), samt Arbets- och företagsnämnden (48 miljoner kr överskott mot budget). Driftredovisningen visar utöver det även att merparten av kommunens övriga nämnder visar ett överskott mot budget.

Kommunens investeringsredovisning visar på ett nettoutfall om -727,6 miljoner kr (föregående år -770,6 mkr). Liksom föregående är investeringarna främst kopplat till kommunstyrelsens exploateringsverksamheter samt investeringar inom Natur- och trafiknämnden. Utfallet understiger budget med 422,3 miljoner kr, vilket främst beror på förskjutningar i projekt till följd av främst Covid-19 pandemin, samt vissa förändringar i likvidplaner och lägre totalkostnader för ett antal projekt.

Vår bedömning

Vår bedömning är att drift- och investeringsredovisningarna upprättats på ett tillräckligt och rättvisande sätt, och är i enlighet med gällande lagar, regelverk och RKR:s rekommendationer.

Nacka den 22 mars 2023

Jenny Göthberg
EY, Auktoriserad revisor

Jan Darrell
EY, Certifierad kommunal yrkesrevisor